

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Sağlık Bakanı Fahrettin KOCA tarafından yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

Anayasa'nın 56'ncı maddesi ile "Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler" düzenlemesi ile sağlık hakkının herkes açısından temel bir hak olduğu, bu hakkın tesis edilmesinde de devletin yükümlülüklerinin olduğu ifade edilmiştir. Anayasa'daki bu açık düzenlemeye rağmen sağlıkta pek çok alanda büyük ve önemli sorunlar yaşanmaktadır.

Bu alanlardan biri de özel diyaliz merkezleridir. Ülkemizdeki özel diyaliz merkezleri, diyaliz hizmetlerinin yüzde 60'ından fazlasını sağlamaktadır. Diyaliz hizmeti ülkemizde özelleşen ilk sağlık hizmetidir. Aynı zamanda, fark alınmayan sağlık hizmetlerinden hastane dışında yapılan tek hizmet de diyalizdir. Bu yönü ile de, devletin sağlık sistemi uygulayıcılarından biri olarak kamusal bir hizmet niteliğindedir. Bu merkezler diyaliz hizmeti dışında başka bir sağlık hizmeti vermemektedir. Devletin kamu ve özel sektör eliyle verdiği diyaliz hizmetlerinin özel sektör tarafından karşılanan bölümünde, 40 bin hastaya hizmet verilmektedir. Sektörde 10 bini doğrudan olmak üzere, yan sektörlerle beraber toplam 20 bin kişi istihdam edilmektedir.

Özel diyaliz merkezlerinin verdiği hizmette neredeyse tek alıcı kurum Sosyal Güvenlik Kurumu'dur. Ülkemizde bugün, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenmekte olan diyaliz birim fiyatı da, dünyadaki en düşük fiyattır. Yıllardır diyaliz birim fiyatlarında, maliyeti karşılayacak düzeyde yeterli bir artış sağlanamaması büyük bir sorun oluşturmaktadır. Oysa Özel Diyaliz Merkezleri'nin giderlerinin yüzde 40'ı dövize endeksli, ithal sarf malzemeleridir. Diğer giderler ise genelde enflasyona bağlı olarak artmaktadır. Ülkemizde son yıllarda döviz kurlarındaki artışlar, enflasyonun yüksekliği ve işçi maliyetlerindeki artışlar sonucunda Özel Diyaliz Merkezleri'nin giderleri SUT'ta belirlenen fiyatlar ile karşılanamamaktadır. Bu durum nedeniyle, Özel Diyaliz Merkezleri iflasın eşiğine gelmiştir. 2006 yılında 410 olan Özel Diyaliz Merkezinden 103 merkez iflas ederek kapanmış, Özel Diyaliz Merkezi sayısı 307'ye düşmüştür. Son 5 yılda belirlenen SUT fiyatlarının Özel Diyaliz Merkezleri'nin artan maliyetleri karşılamaktan uzak olduğu ortadadır. Özel Diyaliz Merkezleri, diyaliz SUT birim fiyatlarının maliyetleri karşılamaması nedeniyle bir süre sonra hizmet veremez hale gelecektir. Bunun yanında Özel Diyaliz Merkezleri'nin yüzde 40'ının işletmesi yabancı ya da yabancı ortaklı işletmelerden oluşmaktadır.

52826

Özel Diyaliz Merkezleri'nin içinde bulunduğu bu ekonomik sıkıntı; bu merkezlerden hizmet alan vatandaşlarımızın mağdur olmasına, kamudaki diyaliz hizmetlerinde yığılma yaşanmasına, sektörde istihdam edilen kişilerin de işsiz kalmasına ve sektörün tamamının yabancı yatırımcıların eline geçmesine neden olacaktır. Bu nedenle de Özel Diyaliz Merkezleri maliyetlerinin karşılanması amacıyla SUT fiyatlarının acilen güncellenmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede;

- 1) Bakanlığınız verilerine göre ülkemizde diyaliz tedavisi alan hasta sayısı kaçtır?
- 2) Ülkemizde kamuda ve özel sektörde diyaliz hizmeti veren merkez sayısı kaçtır? İller bazında dağılım nasıldır?
- 3) Ülkemizdeki diyaliz hastalarının ne kadar diyaliz hizmetini özel diyaliz merkezlerinden almaktadır?
- 4) Ülkemizde yabancı yatırımcılar ve yabancı ortaklı yatırımcılar tarafından işletilen Özel Diyaliz Merkezi sayısı kaçtır?
- 5) Son 10 yılda kapanan özel diyaliz merkezi sayısı kaçtır? Kapanan merkezlerden kaç tanesi yerli yatırımcı, kaç tanesi yabancı yatırımcı tarafından işletilmektedir?
- 6) Mevcut sağlık sistemi içinde, kamudaki sağlık uygulayıcılarının, ülkemizdeki diyaliz hastalarının tamamına tedavi hizmeti verebilecek, teçhizat, malzeme ve personel donanımı var mıdır?
- 7) Ülkemizde her bir diyaliz için kullanılan sarf malzemesi maliyeti ne kadardır? Önergenin cevaplandığı tarih itibarıyla Sağlık Uygulamaları Tebliği'nde diyaliz birim fiyatı geri ödeme ücreti ne kadardır?
- 8) Sağlık Uygulamaları Tebliği'ndeki diyaliz geri ödeme ücretleri, yüksek enflasyon, işçi maliyetleri ve döviz kurlarındaki artış nedeniyle yükselen diyaliz maliyetleri de göz önüne alınarak, ne zaman güncellenecektir?
- 9) Yaşanan ekonomik sorunlar ve iflas eden Özel Diyaliz Merkezleri dikkate alındığında, 20 bin kişinin istihdam edildiği 40 bin kişinin tedavi olduğu bu sistemin devamlılığı için Bakanlığınız tarafından sektörü ayakta tutacak şekilde destek olacak mısınız?